

AHOLINING O'T TOSH KASALLIKLARI BILAN KASALLANISH XAVFI.**Mamasaidov J.T****Madraximova N.R***Farg'ona jamoat salomatligi tibbiyot instituti.*

O't tosh kasalligi, xolelitiaz — organizmda moddalar almashinuvi buzilishi natijasida o't pufagi va o't yo'llarida tosh paydo bo'lishi, ularda o't dimlanib qolishi bilan kechadigan kasallik.

Bundan tashqari, o't-tosh kasalligi — xolesterin yoki bilirubin metabolizmining buzilishi natijasida o't pufagi va o't yo'llarida toshlar paydo bo'lishiga olib keladigan gepatobiliar tizimdagi safroning sintezi va aylanishi buzilishi bilan xarakterlanadi. O't-tosh kasalligi o'lim ehtimoli yuqori bo'lgan og'ir asoratlarga olib kelishi tufayli xavfli hisoblanadi. O't tosh kasalligi dunyoda yurak-qon tomir kasalliklari va qandli diabetdan keyin uchinchi o'rinda turadi. Ushbu patologiya bilan kasallanish darajasining o'sishining yillik tendentsiyasi uzoq vaqt davomida saqlanib qoldi

O't-tosh kasalligi rivojlanishi uchun xavf omillari quyidagilardir: keksa va qari yosh, xolesterin va bilirubin almashinuviga ta'sir qiladigan preparatlar qabul qilish (fibratlar, menopozda estrogenlar, seftriakson, okreotid), genetik omillar (onada o't-tosh kasalligi bo'lishi), ovqatlanish buzilishi (semizlik, tezda ozib ketish, ochlik, xolesterin va yuqori zichlikli lipoproteidlar darajasining ortishi, gipertriglitserinemiya), ko'p sonli homiladorliklar, metabolik kasalliklar (qandli diabet, fermentopatiyalar, metabolik sindrom), oshqozon-ichak trakti a'zolari kasalliklari (Kron kasalligi, o'n ikki barmoqli ichak va safro yo'llari divertikullari, o't yo'llarining infektsiyasi); Operatsiyadan keyingi vaziyatlar (oshqozon rezektsiyasidan, o'zakli vagoektomiyadan so'ng).

O'T-TOSH KASALLIGI AYOLLARDA KO'PROQ UCHRAYDI.

Patologiya uzoq vaqt davomida klinik ko'rinishga ega bo'lmasligi mumkin. O't pufagi bo'shlig'idagi toshlar uning bo'yniga yoki yo'llariga o'tib, ularni yopib qo'yganda, o't pufagidagi tosh kasalligining belgilari o't yo'llarida yallig'lanish yoki obstruktsiya bilan namoyon bo'ladi. Bu jarayon safro sanchig'ining xuruji, o'tkir kalkulyoz xoletsistit belgilari, shuningdek, surunkali xoletsistit, xolangit, safro pankreatitlari bilan birga bo'lishi mumkin.

O't pufagidagi tosh kasalligi bilan og'rikan bemorga dietani buyurish kerak, shuningdek, unga turmush tarzini to'g'rilash va vaznni kamaytirish tavsiya etiladi. Ovqat tez-tez va kichik qismlarda bo'lishi kerak, qovurilgan va yog'li ovqatlar bundan mustasno, har 3-4 soatda muvozanatli, oqsillar, uglevodlar iste'mol qilishi zarur.